

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Ček račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ul. št. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

št. 51.

V Ljubljani, nedelja 1. marca 1936

Leto II.

Najprijetnejše je — živeti na stroške drugih.

Juvenal.

Dnevna pratika

Nedelja, 1. marca 1936. Katoličani: Albin, prva postna nedelja. Pravoslavni: 17. februar. Ponedeljek, 2. marca 1936. Katoličani: Siplacij, Karel. Pravoslavni: 18. februar 1936. Pamfil. Dežurne lekarne v Ljubljani. Nedelja: Bakarčič, Sv. Jakoba trg; Ramor, Miklošičeva cesta; Gartus, Moste, Zaloška cesta. Ponedeljek: Sušnik, Marijin trg; Kurali, Gosposvetska cesta; Bohinec, Cesta 29. oktobra.

Vreme

Jugoslavija: Na zapadu prevladuje oblačno, deloma tudi na vzhodni polovici. Dežuje v vrbaski banovini. Pomakod silno močan veter. Temperatura se je po vsej državi zvišala. Najnižja Caribrod —3, najvišja Plevlje 19.

Napoved: Pretežno oblačno, mestoma dež. Na zapadni polovici in v severno-zapadnih predelih bo temperatura padla, povsod drugod pa se bo zvišala. Sonce vzhaja ob 6.14 in zaide ob 17.24.

Dunajska napoved: Oblačnost bo nekoliko popustila. Mirno in toplejše vreme.

Gledališče

Drama

Začetek ob 20. uri.

Nedelja 1. marca: ob 15. uri: Ubo-ga Ančka, Mladinska pred-stava. Cene ob 10 Din navzdol.

Ob 20. uri: Družinski oče. Iz-ven. Znižane cene.

Ponedeljek 2. marca: Gosposki dom. Red A.

Opera

Nedelja 1. marca: ob 15. uri Tra-viata. Izven. Cene ob 30 Din navzdol. Ob 20. uri Apropos, kaj dela Andula? Izven. Zni-žane cene.

Ponedeljek 2. marca: Zaprt.

Teden v verzih

Roboti smo in delamo
nadlego tu in tam za kratek čas
in čakamo in gledamo,
odkod kanilo bo še kaj za nas,
Japonci koljejo ministre —
(pa menda ne samo za kratek čas?)
Francozi, ki so glave bistre,
so k Sovjetom za pomoč šli v vas.
Angleži pršeskejo si glave
in čvrsto pazijo na svojo last,
zato nastavljajo pa Lahom — slave
in zmeg, junaštva in polomov past.
Pri nas drugače vse je v redu,
samo denarja in poštenja ni,
da nam oboje umre na sledu —
za to naš slavní parlament skrbi.
Roboti smo in delamo —
bedaki vsem bedakom čast
in čakamo in gledamo,
kako pehajo nas — v propast.

Čitaj „Glas“

Pionir naše pevske kulture — O zablodah, farizejstvu in erotiki — Grofova tajnica obsojena — V žareči peči — Zanimiva ciganska poroka — Brodu preti lakota — Čudodelno Mater božjo je okradel norec —

Društvo narodov ni bilo kos svoji nalogi Abesinija razočarana

Pariz, 29. febr. r. Zanimanje za dogodke v Abesiniji je radi razburilivih dogodkov v Tokiju malo padlo. Vendar je vzbudila pozornost vest, po kateri so poročali, da je stanje v Abesiniji obupno. Abesinska vojska je že popolnoma izčrpana. Povdarja se, da je cesar Haile Selasije le preveč računal, da bo Abesiniji kot članici DN ženevska ustanova pomagala. Izkazalo pa se je, da DN nima nikake moči in da tudi ne more pomagati. Radi tega je cesar Haile Selasije zelo razočaran nad DN. Ker Abesinija ni dobila pomoči, četudi so Italijo označili kot napadalec in bi moralo Društvo narodov po svojih paragrafi prijeti drugačne vaje v roke, bo Abesinija sigurno izgubila vojno in postala suženj evropske ekspanzije. Abesinska vojska doživlja poraz za porazom. Prihajajo vesti, da se v Abesiniji pripravljajo na splošen prevrat, ki bo sedanji položaj popolnoma spremenil in ko bo pomenil padee Haile Selasija in konec edinega še svobodnega cesarstva v Afriki. — Nekateri krogi povdarjajo, naj bo Abesinija vzgled evropskim malim državam, ki naj bodo vedno na budni straži, da ne postanejo plen velikih držav, ker — DN jim ne bo moglo uspešno priskočiti na pomoč.

Kritičen položaj na Japonskem

Uporniki obkoljeni

Tokio, 29. febr. Položaj na Japonskem in v prestolici je skrajno kritičen. Pogajanja, ki se vrše med uporniki in vlado ne dovedejo do nikakih uspehov. Zahteve upornikov so take, da bi po njih edino oni vladali ali pa bi imeli vsaj večino v vladi.

Glede nove vlade generala Arakija, ki je diktatorska, se doznava, da je le prehodna in da bo v kratkem prevzela oblast v roke neka druga visoka osebnost, katere ime pa se drži še v tajnosti.

V Osaki je tekom včerajšnjega dne prišlo zopet do mallh in-

cidentov, vendar uporniki v glavnem ne bodo popolnoma uspehi, ker mornarica ni prelomila pri-sege in je ostala zvesta vladi. V Tokiju je bilo poslanih mnogo mornariških čet, ki vpostavljajo red. Na mnogih krajih so postavili strojnice, da obvladajo v slučaju novih incidentov upornike. Obsedno stanje v Tokiju in Osaki še traja.

Vladne čete so popolnoma obkolile palačo ministrstva in policijsko palačo, tako da so uporniki popolnoma obkoljeni in jih bodo na ta način prisilili, da se uda-jo.

Gospod poslanec Schulte — v Washingtonu seveda, kjer razsaja huda zima — sam kida snega, ker je metež ustavil njegov avto

Brigita Horney in Karl Diehl v Ulinem filmu »Zeleni domino«, ki teče v kinu Slogi

Brezdomec v peči

Število raznih brezdomcev se veča. Iščejo si hrane na razne načine in tudi stanovanja vsepovsod. Tako je tudi šel delavec Jelčič Franc, doma iz Komende, po božjem svetu. Priromal je v Skofjo Loko. Sredstva mu niso dopuščala, da bi šel spat v hotel, zato je kar prenočil v bližnji opekarni. Tako prijetno je bilo na topli peči. Mož pa božjasten. Dobil je napad in nesrečni Jelčič je padel v žareče ogorke ter dobil zelo nevarne opekline po vsem telesu. Sicer so ga takoj rešili, toda vseeno so poškodbe nevarne. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico, kjer se bori s smrtjo.

Železniška nesreča

Maribor, 29. febr. Pri otiški postaji na progi Dravograd-Slovenjgradec, se je včeraj proti poldnevni zgodila železniška nesreča, ki bi lahko imela hude posledice. Zavoľno napačno postavljene krenice se je iztiril mešani vlak. Na srečo so skočili s tira le zadnji tovorni vagoni, dočim je lokomotiva s potniškimi vagoni ostala na progi. Tovorni vagoni, ki so bili naloženi z lesom, so zleteli čez nasip v globok jarek. Škoda je sicer znatna.

Zlatorogovo TERPENTINOVNO MILO

Zakaj godrnja njegova gospodinja?

Zato, ker snovi, ki jih z znojem izloča koža, posebno trdno prilepijo nesnago na perilo. Toda čemu jeza? Saj Zlatorogovo terpentino milo s svojo obilo in gosto peno z lahkoto razkroji vsako, pa tudi to nesnago. Perilo je po pranju kakor novo, snežno belo in duhteče.

Pionir naše pevske kulture

Ob 30 letnici društva „Ljubljanski Zvon“

Ljubljana, 29. febr.

Malo je društev, ki bi bila posegala v razmah naših kulturnih stremeljenj »Zvon« je bil med takimi prvimi pionirji.

Rojstvo pod pokroviteljstvom dr. Janeza Kreka

Rodil se je pod pokroviteljstvom dr. Janeza Evangelista Kreka v njegovem stanovanju pred škofijo. Tudi društveno geslo je on spesnil, uglasbil pa skladatelj Franc Ferjančič. Društvo je zbiralo okrog svojega klavirja priproste obrtnike in je imelo svoje prostore deloma pri Pavšku na Martinovi cesti, pri Štrajzelju na Poljanski cesti dalje pri Avstrijskem cesarju, sedanji hotel »Soča«, in so mu končno dodelili prostore v Narodnem domu. Ko je tega zasegla Narodna Galerija, se je društvo moralo izseliti v Gajevo ulico v prostore bivšega erarnega skladišča in vojaške bolnice. Ko so poslopje tam podrli, je pa ljubljanski občinski svet blagohotno naklonil društvu prostore v Mestnem domu.

Umetniško smer mu je dal Zorko Prelovec

Od leta 1905 je ljubljanski Zvon vzorno vršil svojo kulturno poslanstvo. Že leta 1910 je priredil koncertni izlet v tedanjo srbsko prestolnico v Beograd, in je bil za ta svoj korak preganjan od avstrijskih oblasti. »Zvonovo« pravo in v umetniško smer zasrtano pot je pa dal društvu skladatelj Zorko Prelovec, ki je v nad 60 koncertih interpretiral same skladbe iz najnovejše slovenske in Jugoslovanske zborovske literature. Ljubljanski Zvon je šel še dalje. Izdajal je 10 let list »Zbori«, ki je zalagal vse naše pevske zборе v državi z novimi skladbami in skrbel v književni prilogi za zanimivo čtivo. List je moral zaradi pomanjkanja denarja prenehati izhajati.

Zdaj vodi Dore Matul

Ko je lansko jesen moral zaradi živčne bolezni opustiti vodstvo zbora g. Zorko Prelovec, ga je v njegovi funkciji nadomestil

val njegov namestnik g. pevovodja Dore Matul. Na inicijativo svojega učitelja poznanega prireditelja slovenske narodne pesmi Franca Marolta si je izbral za jubilejni koncert ljubljanskega Zvona ob 30-letnici v ponedeljek dne 2. marca 1936 l. v Filharmonični dvorani vrsto res zanimivih narodnih pesmi v priredbah priznanih skladateljev E. Adamiča, O. Deva, Fr. Marolta in M.

Tomca. Pevski zbor Ljubljanskega Zvona se je za ta nastop veselo in požrtvovalno vežbal več mesecev in je pričakovati, da se bo na ponedeljkovem koncertu v veselje vseh prijateljev Ljubljanskega Zvona dobro odrezal. Priporočamo toraj številčen obisk. Vstopnice so naprodaj v Matični knjigarni na Kongresnem trgu. Istotam se dobijo besedila z natančno razlago.

VABILO NA NAROČBO

Današnji številki prilagamo pošne položnice in vljudno prosimo vse cenj. naročnike, da nam nakažejo naročnino za marec in morebitni zaostanek. Cenjene naročnike, ki so z naročnino v zastanku, prosimo, da zastanke poravnajo najkasneje do 10. marca, sicer jim bomo, žal, prisiljeni list ustaviti.

Naj blagovoliijo vsi cenj. naročniki uvaževati, da je naročnina v resnici malenkostna. Za borih 12 Din na mesec imate v svoji hiši dnevnik, ki vam prinaša vse važne vesti in vam tudi drugače nudi veliko zanimivega in zabavnega beriva. V »Glasu naroda« najdete vedno poročila, ki jih v drugih listih ni. Naš list na kratko beleži tudi vse važnejše politične dogodke, za prepomembne in dolgovezne razprave o politiki strankarskih stvarih pa ne trati prostora.

List prinaša roman »Maščevalec«, ki je silno napeto pisan in ki vzbuja med čitatelji vsesplošno zanimanje. Zdaj smo pričeli z objavljanjem tretjega dela. V številki 48. zadnjega četrtka smo objavili kratko vsebino doslej objavljenega dela, da bo roman razumljiv tudi novim naročnikom, ki ga doslej niso čitali.

»Glas naroda« je list za slovenskega malega človeka, pravi ljudski list, kateri zastopa interese širokih ljudskih slojev, borečih se tako težko za svoj obstanek. Zato se naročajte nanj in ga podpirajte vsi, ki ste iz ljudstva in ki z ljudstvom žutite.

Uprava »Glasa naroda«.

Radio Ljubljana

Nedelja, 1. marca, 8.00: telovadba; 8.30: čas, poročila, objava sporeda; 8.45: plošče; 9.15: prenos cerkvene glasbe iz fran. cerkve; 9.45: versko predavanje; 10.00: ruske narodne pesmi, vmes plošče; 11.00: Fosforna kislina v gospodarstvu narave, ing. Knop; 11.20: plošče; 11.40: Mikica in Mikec, otroška ura, ga. Gabrijelčičeva; 12.00: čas, spored, obvestila; 12.15: radio orkester po željah; 13.00: Venčiki narodnih, 16.00: kmetska ura,

16.20: plošče po željah; 17.00: Higijena kmetske žene, ga. Malika Šimenc; 17.15: V. ura slovenskih skladateljev: J. Klemenčič, dijaški zbor škof. gimnazije iz Št. Vida nad Ljubljano; 18.10: Razvoj slovenske drame: Anton Funtek Za hčer; 19.00: čas, poročila, objave; 19.30: Narodna ura; 20.10: Našim izseljencem; večer slovenske pesmi, glasbe in besede; 22.00: čas, poročila, vreme, spored; 22.15: Radio orkester; konec ob 23. uri.

V nedeljo ob 15., 17., 19. in 21. uri Ufina PREMIERA

BRIGITA HORNEY
KARL LUDVIK DIEHL

Zeleni domino

Krasno filmsko delo, ki spominja na nepozabni vefilm »Maškarada«
V nedeljo ob 10.30 dop. MATINEJA
po enotnih cenah 4.50 Din. — Opereta
PRIGODBE IZ WIENERWALDA
KINO SLOGA
Telef. 2730

Beseda dneva

Ali modrost, kje se nahaja? in kje je kraj razumnosti? Smrtni človek ne pozna njene cene, in v deželi živčih je ni najti. Brezno pravi: Ni je v meni, in morje govori: Ni je pri meni. Prečiščena zлата ne moreš zanjo dati, ne dosti srebra odtehtati, da bi jo plačal.

(Sv. pismo: knjiga Jobova, pogl 28, 12 — 15.)

Razgovori s čitatelji

Po novih potih

Ljubljana, 29. febr.

Prosvetnemu delavcu na njegov dopis:

Prijatelj, naprej si moramo biti na jasnem, kaj je ljudska skupnost. Mi se zavzemamo za urešničenje take ljudske skupnosti, ki bi obsegala vse sfere in pango našega slovenskega življenja. Tudi pri nas se pogreza stari svet, ki mu je bila vodilna misel — vseh vezav prost individuj. Vstaja nov svet, ki spoznava, da more človek stvarjajoče delati le v povezanosti z drugimi ljudmi.

Nad vse pa postavljamo ljudsko kulturno skupnost. Pod tem razumemo vse naše duhovno, moralno in etično življenje. Vsaka kultura je ogledalo in izraz nadindividualnega ljudskega in božjega reda; s tem pa je podana tudi povezanost vsega tvorno-prosvetnega dela z religijo. Slavni zgodovinar Villari je izrekel: Nihče še ni iznašel umetnosti, kako bi se mogel kak narod moralno vzgajati brez religije. In vsaka doba, ki misli, da more izhajati brez vere v božje načelo, mora končati v nekulturnosti.

Mi se borimo za depolitizacijo cerkve in šole, ker hočemo obvarovati slovensko kulturo pred pogubnimi vplivi kulturnega boja, ki so ga zanašali med nas zdaj ti zdaj oni politični tabori in tako cepili našo kulturno skupnost. Iz teh razlogov odrekamo tudi vsako eksistenčno pravico takozvanim krščanskim političnim strankam. Slovenci smo krščanski narod, in če ena stran nastopa kot krščanska, hoče s tem že proglašati drugo stran kot nekrščansko. Ravnotako kakor so nastopale stranke pod firmo »državotvornosti« in proglašale vse druge za »protidržavne«. To je nedopustno. Vera in patriotizem sta svetinji, ki jih ne sme oskrunjati politika izkoriščujočeno in drugo za svoje interese.

Ponedeljek: 12.00: Fjodor Šaljapin (plošče); 12.45: vreme, poročila; 13.00: čas, spored, poročila; 13.10: S havajskih otokov (plošče); 14.00: vreme, borza; 18.00: Zdravniška ura, dr. Magajna; 18.20: plošče; 18.40: Kulturna kronika: Delo in uspehi trboveljskih slavčkov, Jagodič; 19.30: Narodna ura; 20.00: Prenos iz Beograda, v I. odmoru predavanje g. Ukmarija, v II. odmoru napoved časa, poročila, spored. Konec ob 23. uri.

»Glas« je zanimiv

Velesovsko Mater Božjo je okradel blaznež

Tat, ki je preživel pol življenja v ječah in norišnicah

Ljubljana, 29. febr.

Nad 600 let je že stara ta slavna gorenjska božja pot pri Cerkljah in čeprav sam France Levstik po njenem nemškem imenu Michelstättlen, kar v starj nemščini pomeni velik kraj, tolmači za Veleselo, vendar po prekrasni legi v dolinici pod planinami nehote mislimo na svetišče našega boga čred Velesa, slovanskega Pana.

Zanimivo je pa, da božjepotna velesovska župna cerkev ne leži v vasi Velesovo, temveč v Adergasu in tako je ocelo v poročilo »Slovenca« o tatvini zašla pomota o mali adergaški cerkvici, ki je bila pa v resnici oropana velesovska cerkev, ki ni samo med največjimi, temveč tudi med najlepšimi in zaradi sedmih oltarnih slik slavnega Martina Janeza Schmidta-Kremserschmidta tudi med najznamenitejšimi cerkvami vse Slovenije, če jo že ne imenujemo

najbogatejšo zakladnico

baročne arhitekture, slikarstva in umetnostne obrti Slovenije. Predno pa pridemo v Adergas, gremo skozi vas Velesovo z majhno cerkvico, ki je samo podružnica znamenite župne cerkve.

Duhovnik te male, zapuščene cerkvice je pred več kot 600 leti na lovu začul v gozdu glas in strme šel za njim. Prišel je pod visoko smreko in na njej opazil kip Matere božje z Jezuškom, ki je izrastel kar iz drevesa. Glas je veleval, naj na tem prostoru sezidajo samostan pobožnih dominikank. Zgodilo se je in velesovska Mati božja je delala čudeže, da so k njej prihajali romarji v procesijah tudi iz daljnih dežel. Na oni strani gorenjske ravnine v Crngrobu, to stran pod grintavci v Velesovem in gori na blejskem otoku ter na Višarjih je Marija delila milosti tlačenemu slovenskemu kmetu. Ko je cesar Jožef II. razpustil velesovski samostan dominikank, ki počivajo v labirintu katakomb pod cerkvijo, je božja pot cvetela dalje, dokler pred sto leti počasi ni pričela pritegovati romarjev nova božja pot na Brezjah. Od nekdane slave Crngroba in Velesovega pričajo skoraj samo še umetnostni zakladi, tam gotski, tu pa baročni. In tako spet romajo večne lepote željni ter doživljajo čudeže estetskih misterijev v teh dveh prastarih svetiščih...

Marijina celica

Čudodelni kip Marijin pa v Velesovem ne stoji na oltarju, kjer je Kremser-Schmidtova slika Marijinega Oznanenja, ki njeno slabo in samo površno Jebačino kopijo vidimo tudi v velikem oltarju ljubljanske frančiškanske cerkve, temveč je shranjen v omari v močno obokani kamrici za oltarjem, da prideš v kamrico le po stopnicah iz zakristije ali pa s samostanskega hodnika v I. nadstropju, kjer je sedaj župnišče. Med mašo prepeljejo omaro s kipom k okencu kamrice za oltarjem, odgrnejo zaveso in čudodelna Mati božja se pokaže vernikom, po opraviilu se pa spet skriva v pred ognjem varno zavetje svoje tihe

celice. Vsa omara je polna zlatine in srebrnine, ki so jo Materi božji darovale pobožne duše v težavah, nadlogah in nesrečah, a sredi januarja smo čitali, da je bil ta našemu narodu nad šest stoletij svetil kip oropan vseh dragocenosti.

Ni tako zavrženega med nami!

so dejali preplašeni kmetije ob nočvi o ropu. Ne glede na vero, tudi z narodnega stališča ni bilo mogoče pričakovati, da bi se bil normalen človek lotil take stotletja spoštovane svetlinje naroda. In res je tat norec, ki samo za sio lomi naš jezik in je večino svojega nesrečnega življenja preživel v ječah in blaznicah.

S sklenjenimi rokami, kar lahko večkrat opažamo pri duševno bolnih, stopi Lojze Pihler v dvorano št. 79. in glasno pozdravi »Toper tan!« Staremu mežnarju je podoben v lahki črni suknjici, ki mu jo je najbrž poklonil kak dobrodušen župnik, črno ruto ima okrog vratu, redke, kratke sive lase in sive prstrižene brke v zdelanem bledem obrazu z nemirnimi očmi. Pred 62 leti je bil rojen pri St. Petru pri Mariboru in mati je bila Slovenka iz Hoč. Postal je dimnikar in ostal samski ter begal po svetu. Razvil se je v

specialista za cerkvene tatvine

in sodni spisi poročajo o kaznih od l. 1891. dalje, ko je pričel s 3 tedni, nato pa 14 dni, 2 meseca in 1900, že 5 let težke ječe v Welsu, ko je bil »za druge« zaprt, 1906. v Leobnu 18 mesecev, a 1907. v Gradcu kar 8 let. Samo zato je vlomil na Dunaju v cerkev Marije pomagaj in pri Gradcu v cerkev v Gratweinu, ker je prej 5 let po nedolžnem sedel! Obrne se proti drž. tožilecu Goslarju in sodnikom ter poslušalcem in opravičuje svoja dejanja:

— Cerkvji ni toliko, a če bi vzel vam ali drugemu siromaku, bi bil pa velik greh! Ker sem bil tedaj nedolžen, sem drugič moral!

Vstopi drž. tožilec Goslar, Pihler pa vstane in se prikloni: »Toper tan, gospot Staatsanwalt«.

Pripoveduje, da je bil v norišnici v Lepoglavi nad 5 let, pozneje pa na Studencu in drž. tožilec ga vpraša, če je sedaj zdrav.

— Ne rečem, da bi bil norec. Od mene ven sem zdrav, kaj pa zdravnik pravijo, ne vem. Moral bom spet pisati, zakaj sem tako daleč prišel. 3. januarja sem šel iz Lepoglave s samo 65 Din, a na potni list so mi pogrešno napisali letnico 1935. namesto 1936., da nikamor nisem smel.

Dvakrat sem prišel iz Avstrije, kjer so me proglasili

für einen kompletten Narren

Stražnik me je hotel spraviti v pristojno občino Selnico, jaz sem se pa branil, da spadam v norišnico. Selniškemu županu sem pokazal izpričevalo profesorja Stiflerja iz Linca o blaznosti in župan me je spodil, naj grem, kamor hočem. Ali tukaj kompletne norce ven puščate? Ne vem, kje so mi vzeli

dokumente in pravice, ali v Beogradu, Mariboru ali Ljubljani. Molim, zakaj nisem v norišnici, če sem norec? Dvakrat sem se že ustrela, a dr. Robida ni verjel in me poslal na Studenec za 4 godine. Dr. Divjak mi je spet rekel, da mi nič ne falj, nikdar me pa ni predstavil komisiji.

Polovica je švindlerjev na Studencu

in v Lepoglavi tudi! S Studenca sem ušel v Avstrijo, kjer so me spet spoznali za norca in poslali v Jugoslavijo.

— Ali bi radi spet v Lepoglavo? ga vpraša predsednik senata s. o. s. Kralj.

»Ne, jas sem sraf (zdrav), a tudi zaslužim nekaj kazni, drugi so pa tudi nekaj uržah.«

Ker je prej prosil, da bi smel govoriti nemško, so ga vprašali, če je njegov materin jezik nemški.

»Ne, slovenski! Mati je bila »eine Müllerstochter« iz Hoč.«

Ker na Studencu nikjer niso našli njegovih dokumentov in tudi na napačno datiranem potnem listu ni nekjer zapisano, da je dimnikar, ni mogel »cušprehati«. Spal je v Delavskem domu, kjer so mu obljubili podporo, vendar pa ne tak potni list ni nič dobil. Ker razume na tkanje in tkalske stroje, je hotel v Kranj v tovarne, prišel je pa v Velesovo.

Tam v Velesovem lahko vzame vsak »pubec«! Zvečer se je pustil zapreti v cerkev, prej ga je pa še stara ženica opozorila: — Ne na kor, gori

k Mariji se pojdite priporočiti

Zakaj so pa tiste police na oltarju, da sem lahko zlezal do okenca za oltarjem. Zlomil ali razbil tudi pri omari nisem nič, samo s palico sem odmlil in pobiral zlatino. Tavo le sem zjutraj odmakl zapah — kaže na zatožni klopi. To zna vsak pubec!

Drž. tožilec: Pa bi bili šli k župniku prositi!

Predsednik s. o. s. Kralj: Tam bi ne bilo 4000 Din.

Pihler: Kaj — 25 para!

Drž. tožilec: Ljudje so bili ogorčeni, da bi vas bili ubili.

Otoženec: Verjamem! Vzetih stvari sem prodal samo za 120 Din za sproti, vse drugo mi je pa vzela policija.

Velesovski župnik g. Brešar, ki ima največje zasluge za restavriranje slik in za nad vse skrbno vzdrževanje znamenite cerkve, je pred pričami zaslusal tudi pričo Mano Košnikovo, ki je tako stara, da ne more več v Ljubljano.

Stara Marijina služabnica Mana

skrbi za čudodelni kip vse svoje dolgo življenje. Ona odpira Marijino kamrico in omiaro, prižiga luč, preoblači Marijo in Jezuščka ter krasil z rožami in vencil. Kadar je treba osnažiti Marijine dragocenosti, jemlje zlatino in srebrnino tudi domu, toda verižic, ogrlic, brošk uhanov in prstanov ter zapesnic nikdar ni štela, tako je bila zatopljena v pobožno službo. Prav je na

pisal župnik Brešar o tej dobri ženi, da njeno pričevanje drži, kakor pod prisego.

Pri Pihlerju so v Ljubljani, ko so ga že 16. januarja, torej 3 dni po vlonu aretirali, našli 5 rožnih venčev, Marijino sliko, cerkveno svečo, 36 uhanov, toliko prstanov, mnogo brošk, več dolgih zlatih verižic, ogrlic in tudi nekaj moških srebrnih ur z verižicami v vrednosti 4000 Din, pri tem pa niso računali lepega starinskega dela. Marija je skoraj ves svoj nakit dobila nazaj.

Zdravniška izpričevala pravijo, da je Pihler

paranoik,

ko je večkrat značilna posebna prefriganost in bistrost, boj mu je pa vodilna misel življenja. Trdno veruje v najrazličnejše zločine ter jih odkriva drž. tožilstvom, češ, da se bo vse izkazalo za resnično, če bodo preiskali. Sebe smatra za žrtev razmer. Izpričevalo iz Lepoglave se čudi, da se v petih letih ta Slovenec ni naučil srbohrvaščine, vendar so bili pa tam gotovo prav posebni poznavalci našega jezika, ki ga Pihler lomi s težavo le za silo. Vedno je preganjan, pravi obtoženec, in rad je bil v zavodu za duševne bolezni, še raje pa svoboden. Pri slovesu je v Lepoglavi dejal, da ne bo nikdar več kradel.

— Te obljube se pa niste držali! mu očita drž. tožilec.

— Nisem mogel!

Tudi zaradi tatvine v cerkvi pri Sv. Petru pod Sv. Gorami ga preganjajo — on pa piše ovadbe o grozovitih zločinih in umorih tam pri Nišu in drugje...

Zagovornik dr. Zupančič predlaga naj ga pregledajo psihiatri, ker je paranoia neozdravljiva, in drž. tožilec ga vpraša, ali bi raje v mariborsko jetnišnico ali v bolnico.

— V Maribor, v Lepoglavi je strašna družčina, sicer mi pa nič ni. Prosim za milost in za

malo kase

Sklenili so naj ga preiščejo psihiatri.

— Preiščite tudi, kar sem vam pisal o zločinih! To vse dokažem. Ich besteh drauf! Zahtevam!

— Najprej vas! pravi drž. tožilec, predsednik s. o. s. Kralj mu pa pokaže zavitke z zlatino, češ: To-le bomo pa župniku poslali nazaj.

»Topro, jaz nič proti temu!« In mladeniško se je zasukal na peti ter naglo odšel z glasnim pozdravom:

— Toper tan!

2 leti robije

Maribor, 29. februarja.

Pred velikim senatom se je danes vršila razprava proti Francu Kahlju iz Laporja pri Slovenski Bistrici. Kakor je znano, je Kahlj na Silvestrovo lanskega leta z motiko napadel Veleslava Milutinovića in mu razklal glavo. Kahlj je bil sedaj obsojen na dve leti zatačenja.

- Katerega smo danes?
- Res ne vem!
- Poglej datum na časopisu, ki ga imaš v žepu!
- Ko je pa od večeraj!

Dnevna kronika

Svetopisemski pregovor na čelu našega lista v včerajšnji številki se mora glasiti pravilno: »Oblaki in veter, pa nič dežja — je mož, ki se ponaša z darom lažnivim.«

— Oglejte si v soboto zvečer v Šentjakobskem gledališču »Moralo gospe Dulske«. Začetek ob 20.15 V nedeljo popoldan ob 15. uri nepreklicno zadnja uprizoritev te izvrstne komedije. Mladini prepovedano.

— Šentjakobčani gostujejo na Viču v Sokolskem domu s sijajno veseligrad »Skandal pri Bartletovih«. Dve uri smeha. Mladini vstop ni dovoljen.

— Zveza za tujski promet sporoča, da je dovoljena polovična vožnja po naših železnicah vsem udeležencem VI. rednega kongresa zveze uslužbencev socialnega zavarovanja Jugoslavije, ki bo v Sarajevu 12. in 13. aprila t. l. Popust velja od 8. do 16. aprila 1936. — Nadalje sporoča Zveza za tujski promet, da stopa s 1. marcem t. l. v veljavo nov vozni red na zračni progi Beograd—Bukarešta, in sicer z odhodom iz Beograda ob 8. uri, in prihodom v Bukarešto ob 11.45, s povratkom iz Bukarešte ob 15.15, in prihodom v Beograd ob 17.00. Ta red letenja velja vsak dan, razven nedelje.

— Za izlet na Dunaj sprejema Putnik v Ljubljani (za Nebotičnikom) prijave izjemoma še do srede 4. marca 1936 opoldne. Posebnemu vlaku za Dunaj se bodo tudi priključili posebni vagoni samo do Gradca, ki se bodo tudi vrnili s posebnim vlakom dne 12. marca ob 21.55 v Ljubljano. Cena za izlet v Gradec in nazaj znaša z vizumom vred v III. r. Din. 200.—, v II. r. Din. 250.—

— Podpisane pole davčnih zavezancev v mestni občini ljubljanski s priklapljenimi deli sodnih občin se bodo izjemoma še sprejemale 2. in 3. marca. Vsi, ki še niso vrnili popisnih pol, se pozivajo, da jih dotlej sigurno vrnejo mestnemu poglavarstvu v Ljubljani, mest. posvetovalnica soba št. 22.

— Šahovska tekma. V nedeljo 1. marca ob 9. bo v kavarni Evropi v Ptujju revanšna šahovska tekma med ptujsko in čakovsko reprezentanco. Naši domači igralci so namreč pred kratkim igrali v Čakovcu in dosegli remis.

— Vlom. V villo v Dešni, kate-re lastnik je Koser Karol iz Ptujja, je bilo vlomljeno v četrtek. Koser trpi nad 1000 Din škode. Storitcem so že na sledu.

— Počitnice so izgubljene, če se dijaki takoj ne oprimejo študija. Vendar se lahko zgodi, da vaš sin ali hčerka vkljub vsemu naporu ne izvozi. Morda jima natanjka podlage, morda v šoli ništa preveč poslušna ali pa takoj ne razumeta razlage profesorja. Sedaš, ko še ni prepozno, priskoči na pomoč Akademski urad dela, ki vam zastoj pri skrbi inštruktorja. Oglasite se še danes v A. U. D. univerza, dvorščice.

— U. D. T. K. J., sekcija Ljubljana, ima svoj občini zbor 1. marca v beli dvorani hotela »Union« ob 9. uri.

Komaj se je rešil iz goreče hiše

Ptuj, 29. februarja. V soboto ponoči okrog 22. je nenadoma nastal požar v viničariji v Gorci pri Podlehniku, ki je last Kravina Franca iz Ptujja. Poslopje je pogorelo do tal in se je viničar z družino jedva rešil, iz gorečega poslopja.

Ogenj se je širil s tako naglico, da ni bilo mogoče gasiti, kar bi pa bilo tudi zelo težko, ker ni vode v bližini. Ogenj je nastal zaradi slabo izpeljanega dimnika, kter se je vnel tram, ki je pa že dolgo tlel, preden je izbruhnil ogenj. Skodo cenijo na 15.000 Din.

SREČKE

državne razredne loterije

A. REIN IN DRUG

ZAGREB

žrebanje:

7. in 8. aprila Gajeva 8-lica 15

NAJNOVEJŠA POROČILA

Mir v Španiji

Madrid, 29. febr. d. Nova vlada je sedaj popolnoma uredila peregā notranja politična vprašanja. V nekaterih provincialnih mestih je sicer še prišlo do incidentov med levničarji in desničarji, ki pa so bili le manjšega značaja. Policija je par nezadovoljnežev aretirala. Vlada pripravlja še druge važne spremembe.

— Zakon o zaščiti čevljarstva obrti je bil včeraj izglasovan v francoskem parlamentu. Proti zakonu je glasoval samo en poslanec.

— Nov Fokker. V bližini Amsterdama so izvršili te dni poskus z novim lovskim monoplanom tipa »Fokker«, ki je oborožen s tremi strojnimi puškami, ima motor 650 konjskih sil in razvija hitrost 400 km na uro.

— Opozarjamo kmetijske strokovnjake in ostale interese na radio predavanje ing. Vojo Knopa »O vlogi fosforne kisline v gospodarstvu narave«, ki se bo vršilo v nedeljo dne 1. marca t. l. ob 11. uri dopoldne.

— Ljudska univerza v Ljubljani. V ponedeljek 2. marca bo predaval univ. prof. dr. Evgen Spektorski o postanku in razvoju nacionalnega problema. Predavanje bo v Delavski zbornici na Miklošičevi cesti. Pričetek ob 20. Vstopnine ni.

— Delo Rdečega križa. V dvorani OUZD je bil v petek občni zbor Rdečega križa. Zborovanje je vodil predsednik g. dr. Krejči ter opisal delo v preteklem letu. Tajniško poročilo je podal tajnik g. Malnarič ter se zahvaljeval zlasti banski upravi ter mestni občini za vso pomoč. Društvo šteje sedaj 612 rednih, 143 pomožnih ter 9 višje plačujočih članov. Poleg teh je še 1522 državnih uslužbencev, tako da je vseh 2864 članov. Sledila so poročila prireditvenega odseka, kar je poročala ga. Kroftova, za socialni odsek g. dr. Mis, za mladinski odsek g. Starman, za blagajno Mlejnik, razrešenico pa je podal za nadzorni odbor g. Skalar. Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor.

SITAR & SVETEK — štampiljke in etikete — graverstvo — sedaj na Marijnem trgu št. 8.

Vojna s Sovjeti — glavna zahteva

Tokio, 29. febr. o. Kakor se doznava, so zahteve upornikov zelo velike. Med drugim zahtevajo, da se takoj prične z vojno proti Rusiji. Rusija je na japonsko revolucijo odgovorila s tem, da je poslala na mejo vse svoje oddelke. Tanki in letala so že popolnoma pripravljena na vojno. Rusija ima na Daljnem vzhodu ogromne količine municije in mnogo letal, ki

dajo resno misliti vsem treznim krogom. Letala predstavljajo veliko nevarnost za Tokio. Proti Habsburški in Vladivostoku hite vlakovi polni vojaštva in vojnega materijala.

V Šangaju so radi tega v resnih skrbih. Poudarjajo, da bi v slučaju vojne z Rusijo imela Japonska ogromne izgube in bi se za njo bil boj med biti in ne biti.

Starhemberg v Rim

London, 29. febr. n. V tukajšnjih krogih smatrajo, da bo Mussolini s knezom Starhembergom vodil razgovore o podonavskem paktu in se bo ob tej priliki z njim razgovarjal tudi glede francosko-sovjetskega pakta. Ker bo v kratkem češkoslovaški ministrski predsednik dr. Milan Hodža obiskal Dunaj, se smatra, da bo v Rimu tudi govora o zadnjem obisku dr. Hodže v Beogradu. V tukajšnjih krogih se govori, da je dr. Schuschnigg šel v Prago v misiji, da pridobi češkoslovaško za restavracijo Habsburžanov, a češkoslovaška naj potem pripravi Jugoslavijo do tega, da tudi ona prizna in dopusti povratak Habsburžanov. Baje dr. Hodža v tem vprašanju v Beogradu ni našel razumevanja, kar bo sedaj uradno poročal ob priliki svojega obiska na Dunaju. Rezultata teh obiskov namerava sedaj podati Starhemberg v Rimu.

Mikado

ni v nevarnosti

Tokio, 29. febr. o. Demantira se vest, da so baje uporniki absoluten gospodar položaja v Tokiju. Vladne čete popolnoma obvladajo upornike, ker pa vlada noče novih incidentov in krvoprelitja, vodi razgovore za mirno likvidacijo spora.

Neresnične so tudi vesti, po katerih je baje Mikado v življenjski nevarnosti in da je ujetnik upornih čet. Vendar pa se doznava, da mladi oficirji, ki vodijo upor, niso vladarski hiši preveč naklonjeni, posebno pa ne mlademu princu.

Amerika pripravljena!

Newyork, 29. febr. k. Z veliko rezerviranostjo je treba vzeti na znanje, da se je radi dogodkov v Tokiju koncentrirala ameriška mornarica na Tihem Oceanu, posebno na Havajskih otokih in Filipinih.

Abesinski demanti

Addis Abeba, 29. febr. a. Agencija Radio poroča, da se z abesinske strani uradno demantira vest neke inozemske agencije o zavzetju Ambe Aladže. Potrjuje pa se, da so italijanske čete oddaljene od Ambe Aladže 16 km.

Brodu preti lakota

Slav. Brod, 29. februarja. Med meščanstvom v Slav. Brodu in okoliškimi kmeti je bilo vzpostavljeno napeto stanje. Mestu preti lakota, ker kmetje nočejo več prinašati na trg raznih življenjskih potrebščin. Med seboj so se bili kmetje dogovorili, da bodo zavoljo previsoke mitnine pričefti stavkati. Ta svoj sklep deloma že izvajajo. Posebna deputacija kmetov se je zglasila pri predsedniku mestne občine in mu sporočila svoje zahteve, naj se zniža mitnina in pristojbina na trgu za stojnice. Mestni svet je sedaj v velikih škripcih. Verjetno je, da bodo kmetje uspeli, kajti glad in največje orožje.

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

55

»Pusti zdaj mene govoriti! Rajši poslušaj, kaj ti bom povedala. Tvoja skrivnost poznam, in od tega trenutka dalje te bom nadzirala, da sam ne boš vedel, kdaj kakko. Dokazati ti hočem, da je Tereza Gardine vredna, biti tvoja življenjska družica. — Stara sem šele dvajset let in še nikogar nisem ljubila. Ko pa sem zagledala tebe — sem izgubila srce! Zdaj veš vse ...

»Dam ti leto dni časa za premislek,« je nadaljevala, »da se odločiš, ali hočeš postati moj ali ne. S svojo ljubeznijo ti hočem nadomestiti vse, kar misliš, da boš izgubil pri drugi. Če pa ne boš hotel biti moj, potem se čuvaj! Rajši te bom videla mrtvega, kot pa v objemu druge. — Ali boš moj, ali pa bo za vedno izgubil Jack!«

Edvard se je ozrl po sobi in opazil v zidu dve liniji, skozi katere so molele cevi dveh pušk, naperjeni na njegovo glavo. Zdaj šele je razumel, zakaj se ga ni nič bala!

»Gospodična,« je počasi spregovoril, »recite tem ljudem, naj se umaknejo. Ne bi rad, da bi slišalo kako drugo uho, kar vam bom povedal. Dam vam svojo možko besedo, da vam ne skrivim lasul!«

Ona je zdaj spregovorila nekaj besed, ki jih Edvard ni razumel, in linije so se zaprle. Zdaj sta bila sama.

»Ali res hočete biti Jackova nasledovnica?« je vprašal. »Ali se zavedate, kako strašen konec vas lahko doleti?«

»To mi je vseeno — samo da bom tvoja?«

Edvard je premišljeval, ali ne bi bilo morda dobro, da pregovori Jacka, naj jo sprejme za svojo pomočnico.

»Kaj premišljuješ?« ga je vprašala. Rajši mi odgovori na eno vprašanje? »Ali tvoja ljubica ve, kdo si?«

»Ne ve,« je odkimal Edvard, pa mu je bilo takoj žal, da je bil tako nepreviden.

Terezi so začele oči in zmagostavno je vzkliknila:

»Ti si moj! Tvoja ljubica te bo prezirala, ko bo zvedela, da si ti Jack! Jaz pa te bom vedno ljubila.

Iz njenih besed je bruhala tako neodoljiva strast, da je postalo Edvardu vroče pri srcu. Nekoliko mu je odleglo, ko je sprevidel, da misli ona Jackovo dekle in da o njegovi Bessie ničesar ne ve. Zamorec, ki je priključoval, se je bil zmotil: Jacka je zamenjal z Edvardom!

»Zdaj pa z Bogom, dragi. Dobro premišli vse, kar sem ti rekla. In zapomni si, da poznam tvojo skrivnost in tudi tvoje pravo ime.«

Edvard se je dvignil, pa so mu noge skoraj odpovedale, od tesnih vezí mu je zastala kri po žilah.

»Nasloni se name,« je nežno rekla Tereza. »Saj si itak že moj!« je pristavila in zasanjan usmev je pobežal preko njenih od razburjenja gorečih lic.

Spremila ga je do hišnih vrat, nista spregovorila več besed. On ji je hotel podati roko v slovo, a ona je že izginila v hiši.

Edvard je počasi stopal proti svoji vili. Z roko se je pobrisal po vročem, znojnem čelu.

Vse se mu je zdelo kot strašen sanj, toda ideče maroge na rokah, so ga prepričale, da je vse bila resničnost.

»No?«, ga je sprejel Jack, ki je ves čas čakal nanj v svoji sobi. In ko mu je Edvard povedal vso pustolovščino, ki jo je doživel v sosednji vili, je bil ves iz sebe.

»Še nočaj jo spravi s pota!« je besno zaškrtal. »Ona pozna tvojo skrivnost, — torej ali jaz ali ona! Eden se mora umakniti, jaz gotovo ne, Edvard!«

»Ampak ona je meni vendar prizanesla,« je pripomnil Edvard.

»Seveda ti je prizanesla, ker se je v tebe zaljubila. Če tudi pomotoma, misleč, da si ti Jack. Če bi tega ne bilo — njene zaljubljenosti, pravim, — bi ti ne bil prišel živ iz njene hiše. Ne, ne, dragi Edvard, ona je nevarna in zato treba kar pospraviti ž njo.«

V tem je potrkalo na vrata — trikrat počasi, trikrat hitro, Jackov znak, — in v sobo je vstopil eden Jackovih ogleduhov, ki je prinesel vest: »Ona je pravkar odpotovala z londonskim vlakom!«

»Torej je pobegnila!« je vzkliknil Jack. »Ali pa — ali pa...« Prepredel je in se spogledal z Edvardom.

Edvard se je dvignil in dejal: »Mislim, gospodar, da ne smeva nič trenutka več ostati tukaj!...«

NEVARNA ZNANKA

Ela se je s svojo bolno materjo bila povrnila iz Škotske v London in se zopet naselila v Williamovi hiši, v sosedstvu hiše barona Hardyja. Z Williamom se je medtem tudi že enkrat sestala skrivaj na dogovorjenem kraju.

Nekega popoldne je šla Ela v Hyde-park, malo na izprehod. Odkar se je vrnila v London, je vse dni predsedala pri bolni materi, zdaj pa si je zaželela svežega zraka in malo razgiba.

Sedla je na klopico in sanjavo gledala predse. Iz misli jo je zdrnila mlada dama, ki je prisedla h njej na klop.

»Danes je krasno vreme,« tako je pričela razgovor tučka in tako sta kmalu prišli v kramljenje. Dama je bila zelo simpatična, očitno tudi fina dama, in Ela bi bila rada še ostala v njeni družbi, a jo je zaskrbelo bolna mati. Zato se je čez čas posloviha, v istem pa si je dama naglo pritisnila robček na usta in je bolešno zaječala.

»Kaj pa je, gospodična? Ali vam je slabo?« je sočutno vpraševala Ela.

»Ah, tako mi je slabo!« je zastokala neznanica. »Črno se mi dela pred očmi — ah — ah —«. Omahnila je, in Ela jo je komaj prestregla, da ni padla s klopi.

»Ne pustite me zdaj same,« je zaprosila in se oprčila Eline roke.

Če želite, vas pa spreminim domov, gospodična; ali pa pokličeva voz,« se je takoj ponudila dobroščina Ela.

»Domov, domov... prosim, gospodična... Saj ni daleč, takoj tam za parkom stanujem... Ah, tako se mi vrti!«

Ela je podpirala omahujočo, in jo počasi pripeljala do njenega stanovanja, — bila je gosposka vila sredi velikega vrta.

Ko je pozvonila je takoj pritekkel ven livriran sluga, podprl omedlevajočo gospodarico od druge strani, in tako sta jo skupno spravila v hišo.

Cim pa so se zaprla za njimi vrata, je sluga pograbil Elo in preden se je prav zavedla, se je že znašla zvezana v nekem temnem prostoru. A kmalu se je posvetila luč, in noter je stopila ona, izdajalska tučka. Izzivalno je gledala dekletu v prepadeni obraz in rekla:

»Ah, vendar sem vas dobila v roke, Ela Morrisova! In vedite: prej ne boste odšli odtod, dokler ne izpolnite mojih zahtev!«

Ela je vsa zmedena in na smrt prestrašena samo gledala okoli sebe. Povsod je videla same gole stene, strop pa je bil obokan. Nekjer nobenega okna, vse je bilo tako mrzlo in puho, kakor grobnica...

»Kaj sem vam storila, da tako grdo ravirate z menoj?« je zajokala dekletu.

»Vaša lepota je temu kriva; toda mislim, da sem tudi jaz dovolj lepa, da se bom lahko kosala z vami. — Zaenkrat ste v mojih rokah in nihče vam ne more pomagati.«

Iz domačih gajev

Iz spominskih albumov

Kolikor kapljic v morju blesti, toliko sreče ti Janka želi.

Kadar boš to knjigo brala, spomnila se boš name? in nemara boš spoznala, da sem gorel le zaté.

V palači, v gradu, v koči srece premnogim poka — a malokomu počí.

Poezije spominskih knjig je vsekakor poglavje zase. V stotero različicah krožijo tu verzi znanih in neznanih poetov. Besede o strtih srcih, o izgubljenem raju, o sreči, ki se nikdar več ne vrne, o smrti in sveči, ki naj jo draga prižge na grobu, so najbolj pogosta modrost. Seveda se mora človek iz srca nasmejati, ako ob čitanju takih trpkosti pogleda v rosno-sveže deklisne oči, ki jih še tako nežno prekriva zarja mladosti, da niti ne slutijo, kakšni pošasti je prav za prav ime — življenje. V našem izboru je zapisal prva dva verza 12 leten dijak, druge štiri 14 leten gimnazijec, zadnji trije pa so mladostna modrost človeka, ki je danes resen in marljiv, starejši uradnik. Modrost je pri njem obveljala: srce mu ni počilo.

Devica Orleanska

V Parizu stoji krasen spomenik Jeanne d'Arc, device Orleanske, ki je bil postavljen l. 1874. Spomenik je izdelal kipar Fremiert, ki mu je bila za model tedaj 15-letna Jeanne-Valerie Lanzau. Od tedaj je za preteklo lepo število let, iz mlade Jeanne-Valerie — ki jo je nekdo poznal ves Pariz pod imenom »Devica Orleanska«, — je postala stara dama, živeča samcoto življenje in toneča v pozabljenost. Šele smrt je zdaj obudila spet spomin nanjo, — tragična smrt, ki jo je te dni doletela.

Stara dama je hotela prižgati svoj samovar, potem pa se ji je vnela obleka in je reva zgorela pri živem telesu. Ko je prišla pomoč, je bilo že prepozno. Med vožnjo v bolnišnico je starica izdihnila v strašnih mukah.

Zares čuden primer je to! Namreč, da je temu modelu francoske narodne junakinje bila usojena, enaka smrt kakor resnični Jeanne d'Arc, ki so jo, kakor znano, l. 1431. Angleži sežgali na grmadi. Prečudna so pota usode...

Maščevanje služkinje

V Debrecinu (Madžarska) je prišla pred sodišče služkinja Julija Balga radi tatvine. Ukradla je bila gospodinji njeno zobovje in je to tudi odkrito priznala. Ko ji je sodnik predočil, da je bilo to zobovje vendar brez vsake vrednosti zanjo, je izpovedala, da je to storila iz maščevanja. Služila je že v več hišah, a nikjer niso tako slabo ravnali z njo kakor pri tej gospodi. Niti jesti jej niso dajali toliko, da bi se vsaj enkrat nasitila. Ker je vedela, da njena gospodinja brez zobovja ne more jesti, ga ji je zato vzela, češ naj tudi ona enkrat izkusi, kako hudo je stradati. Kljub tem človeško razumljivim okoliščinam je sodišče prisodilo služkinji tri mesece zapora, toda samo pogojno.

Astrološka napoved

za 1. marca.

Dan je pod neugodnimi znamenji. Splošna živčna utrujenost, nesoglasja med ljudmi in nespoznatljivost. Za denarne zadeve prav slab dan in tudi za druge posle. Danes najbolje ničesar podvzeti. Tudi kako potovanje ni priporočljivo ali kak sportni podvig.

Za 2. marec.

Dan je neenak. Dobra zveza Sonce-Luna prinaša majhne uspehe v poklicu in v javnosti. Hišne in stanovanjske zadeve kažejo danes dobro. Temu nasproti pa je konstelacija Mars-Luna, ki slabo upliva na mošče; napravlja jih nevljudne, brezsrčne in nagnjenja k surovosti.

Zenske so ta dan razdražene in razpoložene za prepir. Z ljudmi rojenimi v aprilu in novembru danes posebno težavno občevanje.

— Gospica, včeraj sem srečal vašega gospoda očeta. Res prijazen gospod z lepimi sivimi lasmi!

— Kajno, da mu sijajno pristojajo, ampak on mi jih vedno očeta, češ, da sem mu jih jaz napravila, namesto, da bi mi bil za to hvaležen!

Maribor

Kaj bo danes

Narodno gledališče: ob 15: »Veseli kmetič«. Globoko znižane cene. Zadnjič. — Ob 20: »Kariera kanclista Winziga«. Globoko znižane cene.

Union kino: »Praški študent«. V glavnih vlogah Adolf Wohlbrück in Doroteja Wieck.

Grajski kino: Velefilm »Ufe: »Zadnji štirje sužnji strasti«.

Nogomet: ob 15. v Ljudskem vrtu prvenstvena tekma ISSK Maribor : ČSK. ob 14. uri predtekma.

m— Z zlomljeno hrbtenico je obležal 45-letni hlapec Alojz Brečko v Zg. Hočah, ko je padel s senika. Pripeljali so ga v mariborsko bolnišnico, vendar je bolj malo upanja, da bo okreval.

m— Akademija Sokola I. se je letos zaradi tehničnih ovir nekoliko zakasnila. Vsi oddelki pa sedaj tem pridneje vežbajo in je akademija napovedana za soboto, 21. marca.

m— Ogromno škodo je utrpel posestnik Ivan Ekart v Prepoljah. Nekdo je v njegovem gospodarskem poslopuj podtaknil ogenj ter je zgorelo okoli 10 ton sena in slame. Škoda je ocenjena na 30 tisoč dinarjev.

m— Huda konkurenca se je razvila med dvema kmetičema, ki sta prodajala jabolka ob meljskem brodu. Nazadnje sta se spoprijela in je prvi zalučal drugemu v dravske valove košaro jabolka. Če se ne bosta kako drugače pobotala, bo odločilo sodišče.

m— »Nanos« dobi prapor. 14. junija bo emigrantsko društvo »Nanos« najsvečaneje razvilo črnuštenj prapor.

m— Kokoši, pes... Oskrbnici Mariborske kočice na Pohorju so tatovi ukradli psa čistokrvnega španjolca. — Posestniku Janezu Bračiču v Troikovi v Slov. goricah pa je neki ljubitelj perutnine izmaknil sedem pitanih kokošk tor purana.

Celje

c— Tečaj gasilske župe. 8. marca bo v Celju gasilski tečaj za celjski sodni okraj, 15. marca v Konjicah za konjski sodni okraj in 22. marca pa na Gomilskem za vranski sodni okraj. Tečaj se prične ob 8. zjutraj.

c— O gradnji protituberkuloznega azila so razpravljali na zadnji seji Protituberkulozne Lige v Celju in sklenili, da bo inkasant mestne elektrarne vsak mesec pobiral prispevek po 1 dinar za gradnjo azila. Mesečni prispevek vseh naročnikov električnega toka, bo znašal okrog 5.000 Din. Tudi razna podjetja, ki plačajo po več tisoč Din za elektriko, bodo na ta način plačala za azil isti prispevek kot oni, ki plačajo le par dinarjev za porabo elektrike.

c— »Za grunto«, igra v treh dejanjih, bo danes vprizorilo društvo kmetijskih fantov in deklet v St. Jurju ob Taboru.

c— Brezposelni prihajajo. Iz Soštanja, kjer se je Voschnagova tovarna usnja ustavila, prihajajo že ves teden nove prijave brezposelnih in se je tako njih število v Celju povišalo za 180.

Duša sodobne mladine

O zablodah, farizejstvu in erotiki

Ljubljana, 29. februarja
S promenado ni nič. Iz neba lije kakor za vesoljni potop, zato se stisne vsakdo v kavarno ali kamorkoli, kjer »Bog roko ven moli«.

Prostori so polni kakor čebelnjaki. Pridem in z očmi iščem prostora. Prijazen gospod mi pokima. Ej no, saj je znanec, profesor Zapik. Kaj mi že res pešajo oči, da ga nisem takoj spoznal! Prešmentana leta, kako se hudobno kopičijo na človeka.

— Vas kar nisem spoznal, ko je natlačeno kakor —

— pri nas v razredu, mi seže profesor Zapik v besedo in sva kar na lepem v živalnem pomenku o šoli in mladini. Profesor govori po profesorsko. Matematiko in fiziko poučuje in je ves poln števil. Statistične podatke stresa iz rokava kakor cigan uši.

Mladina

je preobremenjena

Pa kako je mogoče v takih razmerah pričakovati še kaj napredka in uspehov?

Saj to je tisto, čemur se tudi sam čudim pri današnji mladini. Kljub najneповolnejšim razmeram še vendar uspeva. Veste, ni res, kar ji očitajo nekateri godrnjači. Čas stavi iz dneva v dan večje zahteve in mladi človek naj bi bil o vsem poučen in naj bi vse razumel, česar — niti mi ne zmoremo. Verjemite mi, da je današnja mladina preobremenjena.

Mladina in sport

— Kako pa je tisto o sportu? Ali res mladi ljudje izgube s tem preveč časa?

— Na to je prav za prav težko odgovoriti. Ni dvoma, da se zgodi, ko zaide sport v pretiranost, vendar to ni tako splošno, da bi bilo treba gledati v tem kako splošno bolezer današnje mladine. Saj je po vseh šolah poleg tega dovolj dijaških krožkov, katerih člani se bavijo z literaturo, z umetnostjo in z drugimi panogami splošne izobrazbe kakor vedno. Tudi učenje tujih jezikov ni zanemarljivo. Vem primere, ko je osmošolec čital lahko dela v osmih različnih jezikih. Take mladine ni mogoče obsojati in tudi ne obupavati nad njo.

Zablode in farizejstvo

— Pa takole o zablodah se šušlja. Če je dovoljeno vprašanje o tej točki...

Vseh brezposelnih je sedaj pri celjski borzi dela nad 730!

c— Delo dobe: 2 kuharici za orožnike, 1 kuharica za podof, menco in 1 kuharica na Rabu.

c— Umrli so v četrtek v celjski bolnici Rojnik Vekoslav, 5 in pol letni sin tovarniškega delavca iz Celja, Kovinarska ul. 2., Ribižl Jakob, 56 letni cinkarski delavec v pokoju iz Dobrave, in 5 in pol letni Kenda Mirko, sin dminarja iz Slivnega pri Sv. Krištofu. Zalujočim tudi naše sozaljce!

c— Nogomet. Danes ob 15.45 na Glaziji SK Rapid : SK Atletik. Podsavezna prvenstvena tekma. Sodi g. Čamernik iz Ljubljane.

c— Gasilsko predavanje bo v sredo 4. marca ob 8. uri zvečer v Gasilnem domu. Predava zdravnik dr. Perko o prvi pomoči pri nesrečah.

— Zablod ni nikoli manjkalo in jih nikoli ne bo. Da jih je danes številčno več kakor nekdanj, je razumljivo. Saj je tudi dokaj več dijaštva. Vsaj nižjo srednjo šolo se zahteva danes za najpreprostejši poklic. Zato tudi vse sili v srednje šole in je to seveda čisto naravno. Vsi nasveti in recepti proti temu pojavu ne pomagajo nič in ne bodo nič pomagali, ker so prav za prav — golo farizejstvo. V naravnem nagonu vsakih poštenih staršev živi bolj ali manj zavestna želja, zagotoviti otrokom boljše usodo kakor so jo bili deležni sami. Dekler družba priznava razvoj in napredok, mora priznavati tudi to težnjo. Po mojem je vsako drugačno gledanje na to vprašanje škodljiv izrastek individualističnega kapitalizma, ki v svojem končnem razvoju zahteva, da milijoni delajo za — področja.

Beda med mladino

Profesor Zapik se je tako razvel. da ga skoraj ne bi več spoznal.

— Malo sem zdrknil, kajne? No, nič ne de. Veste, človek ima le redkokdaj priliko govoriti odkritosrečno. Torej o napakah in zablodah. Seveda se pojavljajo. En vzrok sem že omenil. Druga je treba iskati v strahotnih socialnih razmerah, v kakršnih danes živi znaten odstotek mladine. Koliko je dijakov in dijakinj, ki morajo skrbeti sami zase, kakor pač vedo in znajo. Pa ne samo to! Treba je često še pomagati staršem, bratom in sestram. Da so dijaki hkratu raznašalec časopisov, da dostavljajo strankam mleko, da barantajo s tem in onim (ne morda za kratek čas, ampak ker se morajo s tem preživljati), to ni danes niti v

Ljubljani redok primer.

Študentka - postrežnica

Saj sem poznal celo študentko, ki je služila za postrežnico. Premogla je samo klotasto haljo in eno edino obleko. Za zdravniško preiskavo ob začetku leta so ji sošolke posodile perilo in obleko. In ta deklica je kljub takim razmeram dokončala štiri razrede srednje šole.

Brez tarnanja in brez hrupa se odigrava dan za dnem pred našimi očmi polno takih dram. Navadno jih ljudje niti ne vidijo. Če pa potlej tako mlado bitje klone, je ogenj v strehi. Vse psuje in obsoja. Nikogar ni, ki bi bil toliko pošten, da bi dejal: »Moj greh«.

Tovariški čut

— Ker že govoriva o tem, naj vam povem, da je tudi tovariški čut med dijaštvom močno razvit. Prav v omejenem primeru so tej dijakinji sošolke, ko so spoznale njeno revščino, zbrale in ji preskrbele nekaj daril za Miklavža in za božič. Z izredno finim čutom za takt so ji bolj praktične predmete (obleko, perilo in obutev) dale posebej in natihoma, tako rekoč med štirimi očmi, med tem ko so ji slaščice in vso drobnjarijo, ki razveseljuje takole mlado dekliško srce, okusno razporejeno nastavile pred začetkom pouka na klop. Da ste videli tedaj veselje v razredu, ko je prišla siromašna mladenka v šolo. Družice so poskakovale, ploskale, jo objemale, vriščale in jokale od veselja. Imel sem tedaj pouk in me je samesa tako presunilo, da sem malone vso učno uro izgubil.

Erotika in mladina

— Se eno vprašanje, namreč...

— Aha, o takile mladi erotiki, kaj ne? Ej no, saj veste, kako je. Ljubezen je bila in ljubezen še bo, ali ne? Narava se s človekom šali danes kakor pred petdesetimi ali pred sto leti. Zgodi se, da se mladi ljudje radi vidijo, da takole na tihem hrepene. Tudi kako pisemce poroma križem, včasih celo med poukom. In se zgodi, da imamo radi tega konference in da mladi ljudje dobivajo zato ukore in druge disciplinske kazni. Zdi se mi pa, da je vprav sport ona sila, ki ublažuje preneglo kipenje naravnih nagonov. Sicer pa bržkone poznate kaj dijaških albumov. Sem hotel reči: dekliških. Tam je vse to zapisano. Če tega ali onega pogledate in malo prelistate, boste videli, da tu ni tragedij. Čemu bi današnjim odrekli fiste nedolžne, sentimentalne pravice, ki smo jih sami tako romantično oboževali in gojili.

Vzgojitelj

naj bo večno mlad

— Končno je prav za prav jedro mladinskega vprašanja v tem, kako naj ostane vzgojitelj sam večno mlad. Tak bo mladino razumel in bo natanko ločil, kdaj je rana taka, da je treba jedkih in ostrih zdravil, kdaj zopet taka, da zadostuje že »Aqua destilata« očetoško svareče ali učeče besede.

Profesor Zazik se je zamislil. Spremil sem ga domov, kjer sta dve brhki dekletki pridno srkali učenost zemljepisja in francoske slovnice. Pa sva ob čaši konjaka rekla še to in ono, nazadnje pa je profesor namignil hčerka, naj pokažeta vsaka svojo spominsko knjigo. Listal sem po njej in sem si nekatere verze zapisal. Naj mi torej nihče ne zameri, če sem nekaj poezije iz dekliške sobice prenesel semkaj in jo danes uvrstil v domače gaje. —a—

Ciganska poroka, ki je trajala dva dni in dve noči

Ptuj, 29. februarja.
Vaščani vasi Cirkovce so v letošnjem predpustu doživeli prav svojevrsino svatbo. V ponedeljek se je poročil cigan Adolf Baranja s ciganko iz rodu Baranja, katerih rod se je nastanil v Cirkovcih. Poročil ju je domači župnik.

Za svatbo so se vršile pri ciganih že dalj časa velike priprave ter je prišlo več ciganov tudi iz Prekmurja in iz okolice Maribora. Povabljenih pa je bilo tudi mnogo Cirkovčanov, ki so se seveda povabila prav rade volje odzvali, da so videli zanimive običaje ciganov. Gostija je trajala dva dni in dve noči.

— Dr. Kamilo Kroita — češko-slovaški zunanji minister? V dobro poučenih praških političnih krogih trde, da bo za Beneševga naslednjaja v zunanjem ministstvu imenovan dosedanjji pomočnik zunanjega ministra dr. Kamilo Kroita, ki je bil najbližji sodelovalec dr. Beneša. Že od 1. 1926 dalje.

Morski orel — kralj zraka ob severni obali

Mitrovica v škripcih

Sr. Mitrovica, 29. febr.
 Iz Srema prihajajo z vsakim dnem razburilivejša poročila o grozeči poplavi. Vasi v okolici Sremske Mitrovice je Sava že preplavila. Mesto samo pa je doslej uspešno branil velik nasip, ki pa so ga včeraj proti večeru že nevarno načeli valovi. Naraščanju vode se je pridružil še močan vihar, ki je visoko naraslo Savo popolnoma razpenil, tako da so do 3 in 4 metre visoki valovi pljuskali čez bregove in nasipe. Prebivalstvo Mitrovice živi že nekaj dni v strahu in trepetu. Le redki so tako brezskrbni, da morejo mirno zatisniti oko. Večina prebivalstva je v stalni pripravljenosti, da bodo zdaj zdaj pobegnili.

Župan odgriznil rep

Bešenevo, 29. febr.
 Občinski blagajnik iz Bešenevoga v Sremu se je ženil. Med svati je bil tudi, kot se pač spodobi, župan, ki je bil za ta dan nenavadno dobre volje. Ko so svatje korakali po vasi, je župana pograbila čudna strast. Ulovil je nekega večjega psa in pričel na vse grlo vpiti, naj mu prinesejo nož, da bo psu odrezal rep. Svatje so se muzajoče spogledavali in nihče ni hotel dati že nekoliko »okajenemu« županu noža. Župan pa ni dolgo pomišljal. Pritegnil je psa k ustom in mu dobesedno pri korenu odgriznil rep, kar je med svati vzbudilo precej dobre volje.

O modernem češko-slovaškem kiparstvu

Ljubljana, 29. februar
 V nizu svojih prosvetnih in propagandnih večerov priredi Jugosl. - češkosl. liga v Ljubljani v ponedeljek, 2. marca ob 20. v predavateljski (verandni) dvorani hotela Union nad vse zanimivo predavanje o modernem češkoslovaškem kiparstvu. Predavatelj profesor Ivan Vavpotič nam bo izčrpnor orisal češkoslovaško moderno plastiko, ki uživa danes že svetoven sloves, saj pomenjajo imena kot Mysbeck, Stursa in Gutfreund vrhove evropske moderne kiperske umetnosti. — Nad 120 prekrasnih skulpturnih slik, ki jih je izrečno v ta namen izbralo češkoslovaško prosvetno ministrstvo, — nam bo ponazorilo čudovito in bogato žetev umetniškega genija bratskega češkoslovaškega naroda.

Nagrada za vpludne uradnike

V letošnji proračun francoskega odbora za podvig tujskega prometa so uvrstili postavko v znesku 25.000 frankov, namenjenih za nagrade tistim carinskim uradnikom, ki se bodo potujočemu občinstvu prikupili s svojo ustrežljivostjo in vpludnostjo. Nadaljnje nagrade so določene tudi za vpludne železniške uradnike. Francoski cariniki in sprevodniki so itak znani kot sila vladni, a očitno se tujsko-prometnim činiteljem v Franciji zdi to še premalo, pa hočejo zdaj z razpisom nagrad razgibati pravcato tekmo uradnikov v vpludnosti. Posnemanja vredno!

— Angleška »Bela knjiga« o oboroževanju bo, kakor je dejal ministrski predsednik Baldwin, objavljena v torek ali sredo prihodnjega tedna.

Priporočajo se sledeče tvrdke v Mariboru:

- Novak Franjo, pohištvo, Koroška 8 in Vetrinjska 7.
- Jan Ig., Grajski urar.
- Kravos Ivan, Aleksandrova c. 13.
- Skrabl Felix, manufakt. trgovina, Gosposka 11.
- Putnik, menjalnica, Aleksandrova cesta 35.
- Büdefeldt C., pletenine, Gosposka ul. 5 - 6.
- Ljudska samopomoč, reg. pom. blagajna, Grajski trg 7/I.

- Aršič Leopold, Elegia-Facone, Frankopanova ul. 16.
- Unterlechner, mizarstvo, Vojašniška 12.
- Slošna nabavljajna zadruga r. z. z o. z., Glavni trg 1.
- Grajska starinarina in manufaktura, Trg Svobode 1.

Perje čohano od D 16 dalje
 Perje gosje 36
 Puh sivi 80
 Puh beli 150
 Blazine 34
 Pernice 90
 Posteljina — Zagreb
 Heca 76/32
 Vzorec brezplačno.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

Sadno drevje, najrazličnejše sorte, visoke in pritične jablane, hruške, češplje, črešnje, višnje, breskve in marelice. Cene solidne. Pri večjem odjemu, popust. Drevesnica Imetijske družbe v Ljubljani. Zahtevajte cenik.

Manufakturna trgovina FELIX SKRABL, Maribor, Gosposka 11, priporoča svojo bogato izbiro raznovrstnega blaga po znano dobri kakovosti in solidni postrežbi.

Zelo ugodno kupujemo zlato in srebro pri Ig. Jan. — grajski urar — Maribor.

Ceneno pohištvo Vam izdelata najbolje mizarstvo — Unterlechner, Maribor, Vojašniška štev. 12.

Instruktorja za slovenski jezik iščem. Ponudbe na upravo lista pod »Instruktorje«.

Dvosobno stanovanje in kabinet tretje nadstropje, center — ceno oddam. Naslov pove uprava.

Knjigovodja — bilancist, popolnoma samostojen, tudi na kartotečnem (Ruf) sistemu, strokovnjak, vesten in natančen z dolgoletno prakso, želi stalnega nameščenja kjerkoli. Tudi za nekaj ur dnevno. — Predpogoj samo solidne in boljše firme. Cenj. ponudbe pod »Sigurnost 251« na upravo lista.

Gospodarska podjetja

kot: trgovine, industrije, hotele, restavracije, kavarne, bufete, trafike, prodajalne, mlekarne in vsa druga obrtna podjetja prodajamo in posredujemo nakup hitro, vestno in uspešno. Informacije pošiljamo proti predplačilu Din 5,— v poštinih znakah: Postolonica Pavlekovič — Zagreb — Heca 144.

Hranilne knjžice

prodane ali kupite najboljše potomojne pisarne. Solidno poslovanje. Priložite znamkol Rudolf Zorč, Ljubljana, Gledališka ulica 12, Tel. 38-10

STEDITE PRI VSEM, LE NE PRI ZDRAVJU!
 ZDRAVJE JE PRVO IN GLAVNO!
 POLEG TEGA BOLNIK, ČEPRAV
 MALO RABI,
 MNOGO STANE

NAJBOLJŠA IN NAJBOLJ ZDRAVA VODA
 VAM OHRANJA ZDRAVJE IN
 DVIGA ŽIVLJENSKO MOČ!

Razglas

Mestno poglavarstvo Maribor razpisuje za zgradbo nove deške meščanske in dekliške narodne šole v Magdalenskem predmestju sledeča dela:

- 1.) Mizarstva dela Din 836.432.50
- 2.) Centralna kurjava Din 762.200.00
- 3.) Inštalacija vodovoda s sanitetno opremo Din 129.194.50

Ponudbe se morajo oddati v sredo, dne 11. III. 1936. med 10. in 11. uro v roke predsednika licitacijske komisije na mestnem poglavarstvu Maribor, Rotovski trg. Ponudbe morajo biti zapečatenе ter kolekovane po § 9 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o taksah z dne 25. marca 1932. »Službene novine« br. 70-XXIX z dne 26. III. 1932. Kavcija v iznosu 5 % od uradno proračunjene vsote se mora vložiti pri mestni blagajni mariborski in sicer v vrednotah, ki jih sprejme mestna blagajna. Kavcija se mora vložiti do 10 ure dne 11. III. 1936. Ponudbe naj se predložijo v obliki v % izraženega popusta na uradne proračune. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobijo na mestnem gradbenem uradu, II. nadstropje, soba št. 2.

MARIBOR, dne 29. februarja 1936.

DR. JUVAN I. r.
 Predsednik